

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект

ЗАКОН

**за изменение и допълнение на Закона за държавния
служител**

(Обн., ДВ, бр. 67 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 1 от 2000 г., бр. 25, 99 и 110 от 2001 г., бр. 45 от 2002 г., бр. 95 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 19 от 2005 г., бр. 24, 30 и 102 от 2006 г., бр. 59 и 64 от 2007 г., бр. 43, 94 и 108 от 2008 г., бр. 35, 42, 74 и 103 от 2009 г., бр. 15, 46, 58 и 77 от 2010 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 2010 г. – бр. 91 от 2010 г.; изм. и доп., бр. 97 от 2010 г., бр. 1, 18 и 100 от 2011 г., бр. 15, 20, 38 и 82 от 2012 г., бр. 15 и 68 от 2013 г. и бр. 14, 24 и 54 от 2015 г.)

§ 1. В чл. 45 ал. 1 се изменя така:

„(1) Синдикалните организации на държавните служители придобиват качеството на юридическо лице след вписването им по реда, установен за вписване на сдруженията с нестопанска цел, или по реда на чл. 49, ал. 2 от Кодекса на труда.“

§ 2. Създават се чл. 46а, 46б, 46в, 46г, 46д, 46е, 46ж, 46з и 46и:

„Колективен договор в държавната администрация

Чл. 46а. (1) Синдикална организация в държавна администрация и органът по назначаването имат право да сключват колективен договор.

(2) С колективния договор по ал. 1 се уреждат въпроси, свързани с условията на труд на държавните служители, разпределението на работното време, ползването на платен годишен отпуск, условията и реда за участие на синдикална организация в процеса на оценка на изпълнението, както и други въпроси, които не са уредени с повелителни разпоредби на закона.

(3) Колективният договор не може да съдържа клаузи, които са

по-неблагоприятни за държавните служители от установените в закона.

Сключване на колективен договор

Чл. 46б. (1) Колективен договор в държавна администрация се сключва между органа по назначаване и синдикална организация.

(2) Проектът за колективен договор се изготвя и представя от синдикална организация. Когато в съответната администрация има повече от една синдикална организация, те представят общ проект.

(3) Органът по назначаването е длъжен да започне преговори със синдикална организация за сключване на колективен договор в едномесечен срок от представянето на проекта и да предостави на представителите на синдикалната организация информация, която е от значение за сключването на колективния договор, в срок 15 дни от получаването на поканата за преговаряне.

(4) При започване на преговорите за сключване на колективен договор по искане на органа по назначаването синдикалните организации в администрацията предоставят информация за действителния брой на членовете си.

(5) Колективният договор се сключва в писмена форма в три екземпляра – по един за всяка от страните, както и един за съответната инспекция по труда, и се подписва от представителите на страните.

Вписване на колективен договор

Чл. 46в. (1) Колективният договор се вписва в специален регистър в инспекцията по труда, в района на която е седалището на органа по назначаване.

(2) Вписването се извършва въз основа на писмено заявление на всяка от страните в едномесечен срок от получаването му от инспекцията по труда. Към заявлението се прилагат подписан от страните екземпляр от договора и електронен образ на документа.

(3) Копия на вписаните колективни договори се предоставят служебно на Националния институт за помирение и арбитраж по реда на чл. 53, ал. 5 от Кодекса на труда.

(4) При спор относно текста на колективния договор достоверен е текстът, който е регистриран.

Влизане в сила и времетраене

Чл. 46г. (1) Колективният договор влиза в сила от деня на сключването му, доколкото в него не е уговорено друго.

(2) Колективният договор се смята за сключен за срок една година, доколкото в него не е уговорен друг срок, но за не повече от две години. Страните могат да уговорят по-кратък срок на действие на отделни негови клаузи.

(3) Преговорите за сключване на нов колективен договор започват не по-късно от три месеца преди изтичането на срока на действащия колективен договор.

Изменение

Чл. 46д. (1) Колективният договор може по всяко време да бъде изменен по взаимно съгласие на страните по реда на сключването му.

(2) Случаите за изменение на колективния договор се уговарят в него.

Действие по отношение на лицата

Чл. 46е. (1) Колективният договор има действие спрямо държавните служители, членове на синдикалната организация – страна по договора.

(2) Държавните служители, които не членуват в синдикална организация – страна по договора, могат да се присъединяват към сключения колективен договор с писмено заявление до органа по назначаването или до ръководството на синдикалната организация, която е сключила договора, при условия и по ред, определени от страните по договора така, че да не противоречат на закона или да го заобикалят, или да накърняват добрите нрави.

Задължение за информация

Чл. 46ж. Органът по назначаване е длъжен да информира държавните служители, членове на синдикалната организация – страна по договора, и държавните служители, спрямо които договорът се прилага, за колективния договор, сключен в администрацията, и да държи текста му на тяхно разположение.

Искове при неизпълнение и за обявяване на недействителност на колективен договор

Чл. 46з. Всяка от страните по колективния договор, а също и отделен държавен служител в администрацията, спрямо когото колективният договор се прилага, има право да предяви иск пред съда при неизпълнение на задълженията по колективния договор, както и за обявяване на недействителност на колективния договор или на отделни негови клаузи, ако противоречат на закона или го заобикалят.

Преговори

Чл. 46и. (1) Колективните спорове в администрацията, в случаите когато исканията по чл. 46а, ал. 2 не са уважени или органът по назначаването откаже да започне преговори за сключване на колективен договор, се уреждат чрез непосредствени преговори между държавните служители или синдикална организация и органа по назначаване по свободно определена от тях процедура.

(2) Преговорите по ал. 1 могат да продължат до 14 дни, а по споразумение на страните – и по-продължително време.”

§ 3. Член 47 се изменя така:

„Право на стачка

Чл. 47. Държавните служители, без тези по чл. 5, ал. 2, имат право на стачка при условията и по реда на Закона за уреждане на колективните трудови спорове.”

§ 4. Създава се чл. 47а:

„Последици от участие в стачка

Чл. 47а. (1) Държавният служител не получава възнаграждение за времето, през което поради участие в стачка е преустановил изпълнението на служебните си задължения.

(2) За времето, през което участва в законна стачка, държавният служител има право на обезщетение за сметка на общественото осигуряване по общия ред.

(3) Времето на участие на държавните служители в законна стачка се зачита за служебен стаж.

(4) На държавен служител, който не е участвал в стачка, но поради стачката на други държавни служители не е могъл да изпълнява служебните си задължения, се заплаща основната му заплата, определена към момента на започване на стачката.

(5) Държавният служител не отговаря дисциплинарно и имуществено за участие в законна стачка.”

Законът е приет от 43-ото Народно събрание на ..... 2015 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Цецка Цачева)

М О Т И В И

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за държавния служител

Законопроектът има за цел привеждането на българското законодателство в съответствие с международноправните ангажименти по отношение правото на стачка и колективното договаряне на държавните служители в изпълнение на Конвенция № 87 относно синдикалната свобода и закрила на правото на организиране, Конвенция № 98 относно правото на организиране и колективно договаряне на Международната организация на труда и чл. 6, ал. 4 от Европейската социална харта (ревизирана).

С изготвения проект на Закона за изменение и допълнение на Закона за държавния служител (ЗИДЗДСл) се урежда кръгът от въпроси, които могат да бъдат предмет на колективен договор в държавната администрация.

Предвидено е колективен договор в държавна администрация да се сключва между органа по назначаване и синдикална организация.

Предвижда се задължение за органа по назначаването и за синдикалните организации в администрацията при започване на преговорите за сключване на колективен договор да се предоставя информация, която е от значение за сключването на колективния договор, съответно за действителния брой на членовете на организацията.

Урежда се вписването на колективния договор в специален регистър в инспекцията по труда, в района на която е седалището на органа по назначаване.

Колективният договор се смята за сключен за срок една година, доколкото в него не е уговорен друг срок, но за не повече от две години, като може по всяко време да бъде изменен по взаимно съгласие на страните по реда на сключването му и в случаите, уговорени в него.

Изрично е регламентирано, че колективният договор има действие спрямо държавните служители, членове на синдикалната организация – страна по договора.

Предложена е промяна относно правото на стачка, съгласно която държавните служители, без ръководните служители по чл. 5, ал. 2 от закона, имат право на стачка при условията и по реда на Закона за уреждане на колективните трудови спорове. Тези категории служители са главен секретар, секретар на община, главен директор на главна дирекция, директор на дирекция и ръководител на инспекторат.

За времето, през което поради участие в стачка е преустановено изпълнението на служебните задължения, не се дължи възнаграждение. На този служител, който не е участвал в стачка, но поради стачката на други държавни служители не е могъл да изпълнява служебните си задължения, се заплаща определената му основна заплата към момента на започване на стачката.

Уреден е случаят да не се отговаря дисциплинарно и имуществено при участие в законна стачка.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)